

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Τον ήπιο χειμώνα διαδέχθηκε μια ασταθής άνοιξη, με καλές θερμοκρασίες, αλλά με συχνές και δυνατές καταιγίδες.

Το Πάσχα, αν και πρώιμο, ο καιρός ήταν καλός. Οι επισκέπτες του χωριού απόλαυσαν τις ημέρες μέσα σε μια φύση ολάνθιστη. Πολλοί πατριώτες εξ Αθηνών, πιστοί στη συνήθεια της επίσκεψης στην Κρεμαστή τις Αγίες Ημέρες, γέμισαν τις εκκλησίες, παρέα με τους ντόπιους κατοίκους.

Οι ακολουθίες, λόγω του γνωστού προβλήματος της έλλειψης ιερέως, άλλες έγιναν, άλλες παρελείφθησαν και μερικές συμπύχθηκαν. Ελπίζουμε στο μέλλον, έχοντας πλέον το νέο μας ιερέα, π. Δημήτριο Γεωργαντώνη, να επανέλθουμε στο κανονικό τελετουργικό.

Τη Μ. Πέμπτη τα Δώδεκα Ευαγγέλια έγιναν Επτά. Μετά το πέρας της ακολουθίας, έγινε, για πρώτη φορά βράδυ, ο στολισμός του Επιταφίου στον Άγιο Κωνσταντίνο, γιατί την επομένη η Αποκαθήλωση θα γινόταν νωρίς.

Τη Μ. Παρασκευή έγινε η αποκαθήλωση στις 12.00 το μεσημέρι, μετά ο ιερέας, ο π. Δημήτριος, μετέβη στο νεκροταφείο, όπου οι συγγενείς των αποθανόντων τον περίμεναν για την τέλεση τρισαγίου.

Η ακολουθία του Επιταφίου ξεκίνησε στις 20.00 στον Άγιο Κωνσταντίνο, όπου τα εγκώμια έψαλλαν οι δύο αυτοσχέδιες χορωδίες των εκκλησιαζομένων. Ακολούθησε η περιφορά του Επιταφίου.

Το Μ. Σάββατο στην πρωινή λειτουργία πολλοί μετέλαβαν τη Θεία Κοινωνία.

Η καμπάνα σήμανε στις 21.00μμ για την Ανάσταση. Με συντόμηση της ακολουθίας, ολοκληρώθηκε στις 22.00.

Από την επομένη το χωριό άρχισε να αδειάζει.

Στις 23 Απριλίου τιμήθηκε η μνήμη του Αγίου Γεωργίου στο γραφικό εξωκλήσι του. Άρτοι και γλυκίσματα προσφέρθηκαν στους προσκυνητές από τους εορτάζοντες.

Στις 02 Μαΐου λειτουργήθηκε η εκκλησία του Αγίου Αθανασίου στην Στεμνίτσα, στη μνήμη του Μάη-Θανάση. Οι δυο εορτάζοντες Θανάσηδες Παυλάκηδες (παππούς και εγγονός) παρόντες, Η Ευγενία, μητέρα και νύφη των εορταζόντων, προσέφερε κέρασματα στους παρευρισκόμενους.

Στις 08 Μαΐου ο Άη-Γιάννης στο Λαμποκάμπι, είχε την τιμητική του. Πιστοί από την Κρεμαστή και τα γύρω χωριά παρευρέθησαν στη Θεία Λειτουργία και συμμετεί-

Κρεμασιώτικες Παρέες.

χαν στο παραδοσιακό υπαίθριο πανηγύρι που με την επιστασία του Συλλόγου Ο ΕΛΑΤΟΣ οργανώθηκε για άλλη μια χρονιά.

Μέσα Μαΐου-αρχές Ιουνίου, ήρθαν οι πρώτοι πατριώτες κτηνοτρόφοι. Τα παλαιότερα χρόνια, η επιστροφή στο χωριό από τα χειμαδιά ήταν ένα πανηγύρι. Είμαστε, όμως, ευτυχείς που ακόμη ακούμε τον ηρεμιστικό ήχο των τροκανιών.

Λιγοστοί πλέον οι κήποι με τα λαχανικά, σπάνε με το πράσινο χρώμα τους το λαχρό καφετί χρώμα. Βέβαια, λαχανόκηποι υπάρχουν πλέον, δίπλα στα σπίτια, λόγω της ύδρευσης ενώ τα κηπάκια κάτω από τη Βρύση, το Καλμπάτσι, τον Άγιο-Νικόλα, την Κρυόβρυση έχουν εγκαταλειφθεί.

Την άνοιξη, βλάστησαν πολλά χόρτα, τα οποία οι χωριανοί τά μάζεψαν και τά αρμάθιασαν. Θα τα γευτούμε το καλοκαίρι.

Στις 21/05 γιορτάστηκε ο Άγιος Κωνσταντίνος, η εκκλησία της παλιάς 2ης ενορίας της Κρεμαστής. Αρκετοί συγχωριανοί παρεβρέθησαν στην κατανυκτική Θεία Λειτουργία.

Τα κλειστά σπίτια άρχισαν σιγά σιγά να ανοίγουν τα παράθυρά τους. Οι μετανάστες μας εμφανίστηκαν με πρώτο τον αγαπημένο Γεώργιο Λάββα (Βούλη) με το γιο του. Δυστυχώς, οι διακοπές του στο χωριό ήταν σύντομες και έφυγε νωρίς για το ταξίδι της

επιστροφής στον Καναδά. Θα μας λείψει η ευγενική παρουσία του, θα τον περιμένουμε του χρόνου!

Οι πολλές και δυνατές βροχές κατέστρεψαν τα κέρασια, αν και υπήρχε παραγωγή, λίγοι τα γεύτηκαν, τα ρέματα γέμισαν και φερτά υλικά κατέληξαν στους δρόμους.

Τα αμπέλια στην επικαιρότητα λόγω καιρού με θειαφίσματα, ξεφυλλίσματα, ρίζιμο βλασταριού. Στα κηπευτικά, ικανοποιητικότητα και επαρκέστατη παραγωγή, για τις ανάγκες του κάθε σπιτιού (κολοκύθια, πατάτες, βλήτα, φασολάκια).

Στις 08 Ιουλίου 2018 έλαβε χώρα στην κεντρική πλατεία ένα μάθημα πρώτων βοηθειών, διοργάνωση του Τμήματος ΕΚΑΒ Μολάων με υπεύθυνο τον Κώστα Δρίβα σε συνεργασία με το Σύλλογο Κρεμασιωτών Ο ΕΛΑΤΟΣ. Ο Κώστας έκανε στους παριστά-

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Κρεμασιωτών Αθηνών «Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ» απεφάσισε τη διεξαγωγή αρχαιρεσιών για την εκλογή νέων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και Ελεγκτικής Επιτροπής το Σεπτέμβριο 2018. Η ακριβής ημερομηνία, η ώρα και ο τόπος διεξαγωγής των αρχαιρεσιών θα ανακοινωθούν με νεότερη ανακοίνωση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου επιθυμούν να ενημερώσουν τα μέλη του Συλλόγου ότι τα περισσότερα από τα μέλη του ΔΣ δεν προτίθενται να θέσουν εκ νέου υποψηφιότητα για την ανάληψη αξιωμάτων. Τα περισσότερα μέλη έχουν υπηρετήσει για περισσότερες από δύο θητείες το Σύλλογο, καταβάλλοντας αρκετό κόπο και χρόνο. Επιπλέον, η μικρή ηλικία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπάγεται και έντονη επαγγελματική, οικογενειακή και κοινωνική δραστηριοποίηση. Εξάλλου, η ιστορική πορεία του Συλλόγου δεικνύει ότι η αποχώρηση από τα αξιώματα του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου συνεπάγεται μια διαφορετικού είδους διακονία, με τη συμπαράσταση στο έργο των εκλεγμένων διά της συμμετοχής στις εκδηλώσεις που οργανώνουν, τις δημοσιεύσεις στην εφημερίδα, την παροχή οδηγιών και συμβουλών. Ήδη, οι σύμβουλοι Ν. Παρδάλης και Ν. Καλκάνης έχουν εκφράσει την επιθυμία τους να επικουρούν το Σύλλογο, ο πρώτος ως εκπρόσωπος του Κληροδοτήματος ΝICK PAPPAS στην Ελλάδα και ο δεύτερος ως υπεύθυνος για την έκδοση της εφημερίδος.

Καλούνται, λοιπόν, τα μέλη του Συλλόγου να συλλογισθούν περί της ανακοίνωσης υποψηφιότητάς τους στις προσεχείς αρχαιρεσίες. Ο Σύλλογος Κρεμασιωτών Αθηνών Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ ιδρύθηκε το 1976, έχει διανύσει μια πορεία 42 ετών προσφοράς προς την Κρεμαστή και τους Κρεμασιώτες και δεν επιτρέπεται να διαλυθεί λόγω απροθυμίας ανάληψης των αξιωμάτων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Η εναλλαγή των μελών στα αξιώματα του Συλλόγου συντελεί στην προσαρμογή του Συλλόγου στις νέες συνθήκες και στη διεύρυνση της δράσης του.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΣΑ

ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Έκδοση του Συλλόγου Κρεμασιωτών "Ο Πατριώτης"

Επιμέλεια σύνταξης:
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΟΥΝΙΑ

«Πηγή Φωτογραφιών»
Αρχείο Μιχαήλ Δούνια

Γράμματα στέλνονται στις
ηλεκτρονικές διευθύνσεις:
pap.marizza@hotmail.com
nikosfix@gmail.com

Κείμενα προς δημοσίευση
στέλνονται στον κ. ΝΙΚ. ΔΟΥΝΙΑ
Ηρακλείτου 78-ΤΚ 12243
ΑΙΓΑΛΕΩ - ΑΘΗΝΑΙ

Τηλέφωνα επικοινωνίας:

Αντώνιος Ταμβάκος
6946310310

Λένα Τραπεζόντα
6973796145

Νικόλαος Καλκάνης
6946537400

Ιωάννης Παπαμιχαλόπουλος
6982549549

Νίκος Παρδάλης
6977772848

Μαρία Νιάρου
6988590476

Στέλλα Παρδάλη
6942663727

Μαρία Παπακωνσταντίνου
6978149601

Νίκος Δημ. Παρδάλης
6977985556

Ειρήνη Λαγομπζή
6946887217

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ CDI A.E.

Κουρτίδου 153, Αθήνα
Τηλ. 210 2533252, www.cdi.gr

Ο υπογράφων αρθρογράφος
φέρει την ευθύνη για το
περιεχόμενο του άρθρου του.
Ετήσια Συνδρομή: 20,00€

Κρεμασιώτικες Παρέες.

μενους συμπατριώτες επίδειξη της ανάταξης καρδιάς και της τεχνητής αναπνοής, ενέργειες που πρέπει να γίνονται σε περίπτωση ανακοπής καρδιάς. Όλους μας έχει στοιχειώσει το περσινό καλοκαίρι με τους δύο αιφνίδιους θανάτους συγγωριανών μας από καρδιακή ανακοπή. Μαζί με την ευχή να μην ξανασυμβούν τέτοια περιστατικά, πρέπει να είμαστε όλοι προετοιμασμένοι για την αντιμετώπισή τους.

Εξαιρετικής σημασίας το γεγονός της χειροτονίας του νέου εφημερίου μας, του π. Δημήτριου Γεωργαντώνη από τον Άγιο Δημήτριο Ζάρακος. Στις 20 Μαΐου χειροτονήθηκε διάκονος στον Άγιο Δημήτριο και στις 23 Ιουνίου πρεσβύτερος στην Κρεμαστή, από

τις χείρες του Μητροπολίτου Σπάρτης και Μονεμβασίας κκ Ευσταθίου. Τον καλωσορίζουμε όλοι οι Κρεμασιώτες στο χωριό μας!

Πληροφορηθήκαμε για τη διάρρηξη στην οικία του Γεωργίου Δρίβα, η οποία διαφέρει από τις λοιπές διαρρήξεις στο ότι έγινε πρωινές ώρες και κατά τη διάρκεια ολιγόωρης απουσίας των συμπατριωτών μας. Ας ελπίσουμε στην πλήρη διαλεύκανση της από τις δικαστικές αρχές!

Ο συμπατριώτης μας, Παντελής Παπαμιχαλόπουλος, εξελέγη στη θέση του Προέδρου του ΔΣ της Ομοσπονδίας Λακωνικών Σωματείων Μόντρεαλ. Συγχαρητήρια και Καλή Σταδιοδρομία!

Οι ημέρες περνούν, πλη-

Προσπαθώντας να διατηρήσεις τη ζωή, Ηλεκτρονικό Αρχείο Αγγελικής Κων. Παυλάκη.

σιάζει ο Αύγουστος, τότε που οι καρδιές των Κρεμασιωτών χτυπούν δυνατά! Καλό

αντάμωμα!!!

Παναγιώτα Στρατάκου-Δούνια

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• **Στις 03 Μαΐου 2018** ο Νικόλαος Αναστ. Παρδάλης και η σύζυγός του Ελευθερία Τουμπάκη απέκτησαν δίδυμα τέκνα, ένα αγοράκι και ένα κοριτσάκι.

• **Στις 07 Ιουνίου 2018** η Ελίνα Δημ Παρδάλη και ο σύζυγός της, Ανδρέας Δούρος απέκτησαν κοριτσάκι.

• **Στις 12 Ιουνίου 2018** γέννησε στην Αθήνα η Τζορτζάνα Μυστακίδη, κόρη της Μαργαρίτας Μυστακίδη, το γένος Αναστασίου Παρδάλη, και ο σύζυγός της, απέκτησαν ένα αγοράκι.

• **Στις 17 Ιουλίου 2018** γεννήθηκε στην Αθήνα το πρώτο τέκνο του Μιχαήλ Θεοδώρου Τσορομώκου και της Μαντούς Καλύβα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

• **Στις 07 Ιουλίου 2018** τελέσθηκε

στην Κρεμαστή η βάπτιση του γιου της Κυριακής Αντ. Τσορομώκου και του συζύγου της, κ Ζερβού. Ο νεοφώτιστος έλαβε το όνομα Αντώνιος. Συγχαρητήρια στους ευτυχείς γονείς.

ΓΑΜΟΙ

• **Στις 23 Ιουνίου 2018** τελέσθηκε στην Κρεμαστή ο γάμος του Νικολάου Παντ. Κυρανάκη και της Αικατερίνης Κωστάκη, θυγατέρας της Ελένης Παναγιώτου Κοσμά.

Βίον Ανθόσπαρτον!

ΘΑΝΑΤΟΙ

• **Στις 11 Ιανουαρίου 2018** απεβίωσε στην Αθήνα όπου και ετάφη, η Ευαγγελία Σουλιώτη, το γένος Πολίτου, θυγατέρα της Αθανασίας Γκιουζέλη σε ηλικία 89 ετών.

• **Στις 10 Ιουνίου 2018** απεβίωσε στο Λονδίνο η Ευδοκία, χήρα James Keedle, το γένος Γρηγορίου Πριφτάκη, σε ηλικία 97 ετών. Η Ευδοκία ήταν δίδυμη αδελφή του Γεωργίου Πριφτάκη (Κακιώνη), είχε παντρευτεί έναν Άγγλο στρατιώτη που υπηρετούσε στην Αθήνα την περίοδο του εμφυλίου. Το ζευγάρι είχε αποκτήσει 4 γιους, εκ των οποίων ο ένας απεβίωσε πέρσι. Κατά το χρόνο θανάτου της,

η Ευδοκία ήταν το τελευταίο εν ζωή τέκνο του Γρηγορίου και της Χρυσούλας Πριφτάκη, είχε προηγηθεί στις 28 Απριλίου η εκδημία της αδελφής της, Κωνσταντίνας Μπατσάκη.

• **Στις 15 Ιουνίου 2018** απεβίωσε στην Αθήνα σε ηλικία 58 ετών ο Μιχαήλ Φωκάς, γιος της Ελένης Φωκά, το γένος Μιχάλη Μαυρομιχάλη.

Συλλυπητήρια στους οικείους τους!!!

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Άρθρα και φωτογραφίες προς δημοσίευση στο επόμενο φύλλο της εφημερίδος παρακαλούνται να αποσταλούν στην ταχυδρομική διεύθυνση Νικόλαος Καλκάνης-Ηρακλείτου 78- ΤΚ 12243 Αιγάλεω ή στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις nikosfix@gmail.com και pap.marizza@hotmail.com μέχρι τις 17 Νοεμβρίου 2018.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ ΚΡΕΜΑΣΤΗΣ

Το Σάββατο 23 Ιουνίου 2018 τελέσθηκε στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Κρεμαστής η εις πρεβύτερον χειροτονία του π. Δημητρίου Γεωργαντώνη, που τοποθετήθηκε νέος εφημέριος του χωριού μας, εις αντικατάστασιν του π. Γεωργίου Γεωργαντώνη που μετετέθη στα Πιστάματα.

Τη χειροτονία τέλεσε ο Παναγιώτατος Μητροπολίτης Μονεμβασίας και Σπάρτης κκ Ευστάθιος που για άλλη μια φορά λειτούργησε στο χωριό μας. Επρόκειτο για μια από τις πιο κατασκευτικές και μεγαλοπρεπείς τελετές που έχουν τελεσθεί στο χωριό. Συμμετείχαν δώδεκα ιερείς, συγκεκριμένα ο π. Γεράσιμος Πετρολέκας και ο π. Στυλιανός Κοτσαλής, ο παπα-Στέλιος, από τους Μολάους, ο γιος του παπα-Στέλιου, ο π. Γεώργιος Κοτσαλής από τον Ασωπό, οι Κρεμασιώτες π. Σεραφείμ Κοσμάς, εφημέριος Αγίου Σπυρίδωνος Σπάρτης, και ο π. Ιωάννης Χαραμής, εφημέριος Γερακίου, ο π. Γεώργιος Μαχαίρας, εφημέριος Αγγελώνας, ο οποίος είναι εγγονός του Νίκου Αρκούδη, του εργοδηγού κατά την ανέγερση της εκκλησίας της Παναγίας, ο π. Γρηγόριος από το Κυπαρίσσι, ο π. Σταύρος από τα Πελετά, ο π. Νεκτάριος Κουτσογιαννόπουλος από τον Άγιο Δημήτριο Ζάρακος, ο προσωρινός εφημέριος π. Δημήτριος, ο π. Ηλίας Κοκκορός, γιος του π. Παναγιώτη, ο π. Νικόλαος, εφημέριος της Παναγίτσας Αγίου Ιωάννου Ρέντη, γαμβρός του χειροτονηθέντος, και τρεις διάκονοι. Το αναλόγιο κόσμησαν ο γιος του χειροτονούμενου, κ. Νικόλαος Γεωργαντώνης, ο Στέλιος Μπέμπης, που έχει διοριστεί Ψάλτης του Ναού, το ο Βασίλης Τσορομώκος, ο Γεώργιος Μπέλεσης, ο Γεώργιος Ντόβολος, ο μπαρμπα-Νίκος Κυρανάκης. Παρών και ο βουλευτής Λακωνίας ΝΔ κ. Θάνος Δαβάκης.

Όπως είτε και ο Παναγιώτατος στο κήρυγμα του, η Κρεμαστή είχε την τιμητική της, λες και βρισκόμαστε στο πατριαρχείο, με μόνον τον Πατριάρχη απόντα. Μεστός ο λόγος του ποιμενάρχου μας, επαίνεσε το ζήλο του χειροτονούμενου και την επιθυμία του να χειροτονηθεί άμισθος ιερέας σε ένα ορεινό χωριό και απεκάλυψε την υπόσχεση του ότι θα παραμείνει, ακόμη και να απομείνει ένας μόνο πιστός για να του συμπαραστέκεται. Το ποίμνιο της Κρεμαστής, τόνισε ο Παναγιώτατος, εξαπλώνεται σε όλες τις ηπείρους και αποτελείται από ανθρώπους που αγαπούν πολύ τον τόπο τους. Η Κρεμαστή είναι το μόνο χωριό που οι μετανάστες του το επισκέπτονται όχι για λίγες ημέρες, αλλά για ολόκληρους μήνες, μην μπορώντας να το χορτάσουν. Αναφέρθηκε στην παρουσία κατά τη χειροτονία των ιερέων, που όλοι είτε κατάγονταν από την Κρεμαστή είτε υπηρέτησαν στην Κρεμαστή είτε η αγάπη τους για την Κρεμαστή τους ώθησε να θεωρήσουν καθήκον τους να παρασταθούν στη

χειροτονία του νέου εφημερίου. Αναφέρθηκε, τέλος, στους πολλούς ευεργέτες της Κρεμαστής που στήριξαν το χωριό τους, αλλά και το φιλανθρωπικό έργο της Μητρόπολης, με τελευταίους τους αδελφούς Τζάκα.

Κατά την στιγμή της χειροτονίας, το ΑΞΙΟΣ αντήχησε στον κατήμεστο από Κρεμασιώτες, αλλά και Αγιο-Δημητριώτες συγγενείς και φίλους του χειροτονούμενου.

Κατά την στιγμή της Απόλυσης, ο Παναγιώτατος κάλεσε τους πιστούς να λάβουν το αντίδωρο από το χέρι του π. Δημητρίου και να του

ευχθούν. Την επόμενη ημέρα, τελέσθηκε και η πρώτη Θεία Λειτουργία του π. Δημητρίου στην ενορία του. Επισφραγίστηκε με το ΑΞΙΟΣ που οι ενορίτες του ανεφώνησαν καλωσορίζονταν τον.

Ο π. Δημήτριος Γεωργαντώνης έχει και κρεμασιώτικη ρίζα, αφού η γιαγιά του ήταν κόρη του Γεωργίου Καλκάνη και αδελφή του Δημητρίου, Νικολάου και Κωνσταντίνου Καλκάνη.

Ας ευχηθούμε Καλή και Θεοφιλή Ιεροσύνη, πολυετή και καρποφόρο!

Ν. Καλκάνης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΡΙΝΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΤΡΙΤΗ 14/08/2018:

-Μέγας και Πανηγυρικός Εσπερινός
- Παραδοσιακό πανηγύρι στην Κάτω Πλατεία

ΤΕΤΑΡΤΗ 15/08/2018:

-Όρθρος και Θεία Λειτουργία
-Παραδοσιακό πανηγύρι στην Κάτω Πλατεία

ΠΕΜΠΤΗ 16/08/2018:

Κυνήγι χαμένου θησαυρού

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17/08/2018:

Αιμοδοσία-Γενική Συνέλευση των Κρεμαστιωτών

ΣΑΒΒΑΤΟ 18/08/2018:

ΠΙΚ-ΝΙΚ

ΚΥΡΙΑΚΗ 19/08/2018:

Άτυπη Συνέλευση-Συζήτηση των μελών του Συλλόγου
Κρεμαστιωτών «Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ»,
με θέμα το μέλλον του Συλλόγου

ΤΕΤΑΡΤΗ 22/08/2018:

Μέγας και Πανηγυρικός Εσπερινός

ΠΕΜΠΤΗ 23/08/2018:

Όρθρος και Θεία Λειτουργία
Μουσική Εκδήλωση με λαϊκά και παραδοσιακά
τραγούδια στην Κάτω Πλατεία
ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΩΝ
«Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ» -«Ο ΕΛΑΤΟΣ»ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΙΚΗ ΜΑΣΤΟΡΙΑ
ΚΑΙ ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΙΚΟ ΜΕΡΑΚΙ

Ο μπαρμπα-Παναγιώτης Λεγάκης μας έστειλε τις παραπάνω φωτογραφίες από το εργαστήρι του στους Μολάους. Παρά τη συνταξιοδότησή του, το διατηρεί αναλλοίωτο, τόν συνδέουν πολλές αναμνήσεις. Όπως μου διηγήθηκε, δεν παρέλειπε ποτέ να συνεισφέρει ζευγάρια παππούσια του στις λοταρίες των Κρεμαστιωτικών Συλλόγων. Το θεωρούσε χρέος προς το χωριό του!

Ο Γεώργιος Καλκάνης από τη Σκάλα μας έστειλε αρκετές φωτογραφίες από δημιουργήματα της ενασχόλησής του με την ξυλογλυπτική και γενικά τη διακοσμητική με το ξύλο. Δυστυχώς, δεν γίνεται να δημοσιευθούν όλες σε ένα φύλλο, όμως, σταδιακά θα δημοσιεύουμε κάποιες. Το τι μπορεί να κάνει ο άνθρωπος με το πλάνισμα του ξύλου είναι πραγματικά αξιοθαύμαστο.

Ο Γεώργιος Καλκάνης μας έστειλε και έναν ενδιαφέροντα κατάλογο συμβουλών, έναν εντεκάλογο:

- «Πρόσεξε και Διάβασε αυτά που γράφω:
- 1η Αγάπα και τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου
  - 2η Αγάπα την Εργασία
  - 3η Έχε τάξη
  - 4η Μάθε να είσαι τίμιος
  - 5η Μάθε να εξοφλές και να τακτοποιείς τις υποχρεώσεις σου
  - 6η Σκέψου καλώς και αποφάσισε ταχέως
  - 7η Κάτι που θέλεις να κάμεις σήμερα, μην το αναβάλλεις για αύριο
  - 8η Τόλμα να προχωρείς
  - 9η Μάθε να χαλές χρήματα όταν πρέπει και όταν πρέπει.
  - 10η Μην προσπαθείς να κάμεις τον εαυτό σου ανώτερο από ότι είσαι
  - 11η Κάτι που δεν θέλεις να σου κάμει άλλος ούτε και εσύ να το κάμεις,
- Γι' αυτό όταν αυτά ακολουθείς θα είσαι ένας τέλειος άνθρωπος για τον εαυτό σου και για την κοινωνία».

ΜΠΕΡΔΕΥΟΜΑΙ ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑ

Καλοκαίρι 2006. Έκανα την απογευματινή βόλτα στον Αη-Λιά για να απολαύσω την εικόνα του χωριού και των γύρω βουνών.

Στο παγκάκι του Αη-Λιά ακουμπισμένος, με την μαγκούρα να τον συντροφεύει ο γέροντας μπάρμπα-Θόδωρος, αγνάντευε τα γύρω βουνά. Ίσως και να ονειρευόταν, το βλέμμα του έμοιαζε απλανές. Ήταν κοντά στα ενενήντα. Από πολύ καιρό τα πόδια του βάρυναν, δεν είχε πια τις αντοχές να κινείται με ευκολία και του άρεσε να αράζει εκεί στο παγκάκι του Αη-Λιά, να χαζεύει τα γύρω του όπως μου εξήγησε όταν τον προσέγγισα.

Τραβούσαν την προσοχή του απλά πράγματα, η πνοή του αέρα, το πέταγμα ενός πουλιού ή ενός εντόμου, ένας ήχος ή ακόμη και τίποτε όταν τον παρέσυρε το πνεύμα και τα μάτια απλώς έμειναν ακίνητα, κατακτημένα από τις σκέψεις ή τις αναπολήσεις. «Είναι η ευτυχία μου αυτή» θα εξομολογηθεί σε μένα, τον κάτοικο της πόλης που γοητεύθηκα με το ύφος, τον τρόπο και την ομιλία του γέροντα.

Ήμουν μπερδεμένος από τα πολλά φθινοπωρινά, από εκείνα που κάθε τέλος καλοκαιριού ταράζουν τους αστούς και τους ξαναβάζουν στο σκληρό παιχνίδι της καθημερινότητας, που το καλοκαίρι χαλαρώνει και δημιουργεί ψευδαισθήσεις ότι η ζωή μπορεί να είναι αλλιώς. Στάθηκα όμως στο παγκάκι, είδα το ήμερο γεροντικό πρόσωπο και αναζήτησα απαντήσεις.

«Θες να βρεις την ευτυχία παιδάκι μου; Δεν ξέρω τον δρόμο της, μα θα σου πω που τη βρήκα εγώ. Εδώ μεγάλωσα σε αυτό το όμορφο χωριό. Έφυγα μόνο για να υπηρετήσω την πατρίδα. Εδώ ανάμεσα σε αυτές τις καταπράσινες πλαγιές, πέρασα τα χρόνια μου δουλεύοντας στα χωράφια. Πότε στο όργωμα, άλλοτε στο σκάλο, μετά στο θερισμό, στον τρύγο, κόβοντας ξύλα ή φρονιζοντας τα ζώα. Παλεύοντας με τη φύση, στα καλά και τα άσχημά της, με λίγα, με εκείνα που είχαμε. Δικό μας το ψωμί, δικά μας τα κηπευτικά, τα φασόλια, τα ρεβίθια, οι φακές, το κρασί απ' τα αμπέλια μας, το γάλα, το τυρί, το βούτυρο αγνά από τα ζωντανά μας. Καθαρά, χωρίς φάρμακα, χωρίς ορμόνες, με γεύση κανονική σε μέγεθος σωστό, όπως τα φτιάχνει ο καιρός, όπως τα μεγαλώνει το χορτάρι και ο ήλιος. Λεφτά δεν είχαμε ποτέ πολλά, δεν μας έλειψαν κιόλας ούτε που τα ζηλέψαμε.

Τα παιδιά, έξι ζωή να χουνε. Τα αναθρέψαμε καλά, πήγαν στο Σχολείο, έφυγαν στην Αθήνα και στο εξωτερικό, -πρόκοψαν, -έχουν-αμάξια, σπίτια, δουλειές, αλλά να σου πω την αλήθεια στενοχωριέμαι. Τα βλέπω αναστατωμένα σαν και σένα όλο έγνοιες και σκοτούρες και σκέφτομαι αν έκανα καλά και δεν τα κράτησα εδώ. Αρχόντοι θα 'τανε τώρα. Θα είχανε το χωριό δικό τους, τις πλαγιές των βουνών θα τις έκαναν χωράφια, αμπέλια, θα φύτευαν ελιές και αν κράταγαν και τα δικά μου χούγια, νοικοκυραίοι μεγάλοι θα γίνονταν. Να σου πω το μυστικό ποιο είναι.

Απλή ζωή, περπάτημα πολύ, δουλειά χειρωνακτική, αλλά με σύστημα και αγάπη. Όχι το έργο για το έργο. Με μέρακι το όργωμα. Το κλάδεμα με πόνο για τ' αμπέλι, ο σκάλος μερακλίδικος, τα ζώα με αγάπη και

Αναζητώντας στιγμές ευτυχίας.

υπομονή. Και τους ανθρώπους με καλοσύνη. Μη σε πιάνουν εγωισμοί και φανατισμοί, δώσε άμα θες να πάρεις και τέλος πάντων, δώσε τόπο στην οργή, όλα έχουν την εξήγησή τους. Άμα γνωρίζεις, μπορείς και να καταλαβαίνεις τον κόσμο καλύτερα και να ξέρεις πως τα λεφτά δεν φέρνουν την ευτυχία, ούτε και τα αξιώματα. Η απλή ζωή και η ανεκπρόκλητη δίνουν τη χαρά, αυτή γεμίζει τη ζωή».

«Να 'σαι καλά, μπάρμπα Θόδωρε» του είπα, έμεινα για λίγο σιωπηλός, το βλέμμα μου έψαξε πέρα από του Αη-Λιά κατά «Μαρι» μεριά, μήπως και δω αυτό που κοιτούσε ο μπάρμπα Θόδωρος, αλλά δεν τα κατάφερα. Τον αποχαιρέτησα και έφυγα για να ξαναβρω τον κόσμο μου, που θέλω αλλά δεν μπορώ να αρνηθώ, ούτε να ξεπεράσω.

Πέρασαν από τότε δώδεκα χρόνια και όμως η σκέψη του μπάρμπα Θόδωρου ακόμα με προβληματίζει και με μπερδεύει.

Αναρωτιέμαι αν ο αγώνας μας για να περάσουμε μία καλύτερη ζωή, που άρχισε όταν ακολουθήσαμε τον δρόμο της μετανάστευσης (εσωτερικό, εξωτερικό) και συνεχίζεται μέχρι σήμερα, ήταν πετυχημένος και μας έκανε να νιώθουμε ευτυχισμένοι. Στην διάρκεια αυτού του αγώνα οι κοινωνίες είδαν πολλές μεταβολές.

Οι κοινωνικές συνθήκες και η ζωή

γενικά στην πατρίδα μας τα τελευταία χρόνια, έχουν αλλάξει σημαντικά. Έγιναν χειρότερες και δυσκολεύουν ασφυκτικά την καθημερινότητα και την επιβίωσή μας. Όσοι γεννήθηκαν και έζησαν τα παιδικά τους χρόνια στο χωριό και στη συνέχεια ακολούθησαν τους δρόμους της μετανάστευσης στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, είδαν μέχρι σήμερα μεγάλες κοινωνικές αλλαγές (βιομηχανική και τεχνολογική επανάσταση) που διαμόρφωσαν νέες συνθήκες ζωής. Ας θυμηθούμε λοιπόν πως ήταν τότε η καθημερινότητα στο χωριό,

τις μεταβολές της με το πέρασμα του χρόνου και ας τη συγκρίνουμε με τη σημερινή. Νιώθουμε ή όχι ευτυχισμένοι;

Είχα την τύχη να ζήσω στο χωριό μέχρι τα 18 μου χρόνια και θυμάμαι έντονα και με νοσταλγία την κοινωνία του χωριού, την καθημερινότητα των ανθρώπων του, την μεταξύ τους αγάπη και αλληλοσεβασμό και την αλληλεγγύη, την απλή ζωή τους.

Ακολουθώντας τον δρόμο του εσωτερικού μετανάστη, διάλεξα ένα επάγγελμα δύσκολο, με πολλές μετακινή-

σεις σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας. Στα πρώτα τριάντα τρία (33) χρόνια της επαγγελματικής διαδρομής μου, ως Αξιωματικός Μηχανικού, είδα χιλιάδες νέους, άκουσα τις διηγήσεις τους για την ζωή και την κοινωνία του τόπου τους, και έζησα στις τοπικές κοινωνίες δέκα (10) επαρχιακών πόλεων. Στα επόμενα είκοσι πέντε (25) χρόνια, που εργάζομαι ως Μηχανικός σε τεχνικές εταιρείες που εκτελούν Δημόσια έργα έμαθα πολλά για τη νοοτροπία των ανθρώπων τους και την κοινωνική τους συμπεριφορά και τους στόχους τους στη ζωή.

Με την παραπάνω εμπειρία μου, των 58 χρόνων, και βλέποντας την σημερινή κατάσταση σε όλους τους κοινωνικούς τομείς, καταλήγω στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

Οι περισσότεροι Κρεμασιώτες από όσους ακολούθησαν τον δρόμο της μετανάστευσης (εσωτερικό - εξωτερικό), πάλεψαν σκληρά, έφταξαν οικογένειες, απόκτησαν περιουσία, χρήματα και απόλαυσαν πολλά υλικά αγαθά. Στους νέους τόπους διαμονής κλείστηκαν στα διαμερίσματα (τσιμεντοκούτια) των πολυκατοικιών, έχασαν την εικόνα της γειτονιάς, της κοινωνίας του χωριού, τους έλειψε η ζεστασιά της ανθρώπινης επικοινωνίας.

Οι εργαζόμενοι (αφεντικά και υπάλληλοι) έχουν πολλές δεσμεύσεις στο έργο τους, δεν έχουν ελευθερία επιλογών. Ειδικότερα σήμερα με την γρήγορη ανάπτυξη της πληροφορικής, κυριαρχεί η χρήση του «τάμπλετ» από όλες τις ηλικίες και πλέον η έννοια της παρέας και της ανθρώπινης επικοινωνίας και συναδελφικότητας έχουν εντελώς απαξιωθεί. Βουβό ανθρώπινο περιβάλλον.

Τα παιδιά της οικογένειας που σπούδασαν με πολλά έξοδα της οικογένειας και του κράτους, φεύγουν από την πατρίδα τους, μακριά από τους γονείς τους και παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε άλλες χώρες.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις μου και η σκέψη του μπάρμπα Θόδωρου με μπερδεύουν βαθύτερα στην αναζήτηση της ευτυχίας.

Όμως η σταθερή θέληση των περισσότερων Κρεμασιωτών (όλων των ηλικιών) να επισκέπτονται τον τόπο τους κάθε χρόνο, ταξιδεύοντας από μεγάλες αποστάσεις, φανερώνει ότι η επιστροφή στο χωριό γεμίζει την ζωή τους και δικαιώνει την παραπάνω σκέψη του μπάρμπα Θόδωρου για την αναζήτηση της ευτυχίας.

Ν.Α.Δούνας

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ

«Α ΜΠΕ ΜΠΑ ΜΠΛΟΝ ΤΟΥ ΚΕΙΘΕ ΜΠΛΟΜ»;

Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΤΗΤΑ της Ελληνικής Γλώσσας είναι αδιαμφισβήτητη και αυταπόδεικτη! Μεταξύ πολλών παραδειγμάτων ένα από τα πιο ενδιαφέροντα είναι η προέλευση της φράσης «α μπε μπα μπλον του κείθε μπλομ». Μικροί, όλοι είχαμε παίξει το γνωστό παιδικό παιχνίδι. Δύο ομάδες αντιπαρατιθέμενες, εναλλάξ να εφορμούν εναντίον της άλλης φελλίζοντας ακαταλαβίστικα λόγια, που νομίζαμε ότι ήταν αποκοιμήματα της παιδικής φαντασίας και ευθυμίας: «Ελα να τα βγάλου,ε! Α μπε μπα μπλον του κείθε μπλομ.»

Τι σημαίνουν αυτά; Μήπως είναι απλά κορακίστικα και δεν σημαίνουν τίποτα; Τα περιέργα αυτά ξόρκια αποτελούν επιβίωση από λόγια που αντάλλασαν μεταξύ τους οι Αθηναίοι παίδες ενώ γυμνάζονταν στα πολεμικά παιχνίδια. Όλοι οι Αθηναίοι πολίτες εκείνη την εποχή ήταν και οπλίτες. Έλεγαν, λοιπόν, στις αθλοπαιδιές τους: «Απεμπολών του κείθεν εμβολών» που σημαίνει «Σε απωθώ πέρα, σπρώχνοντας σε με το δόρυ μου». Με το πέρασμα του καιρού και τις ποικίλες μεταμορφώσεις της ελληνικής γλώσσας, καταλήξαμε στο ακατανόητο «α μπε μπα μπλον του κείθε μπλομ».

Αικατερίνη Βύζη-Χαραμή

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΟΙ ΦΕΤΙΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΤΟΥ

ΜΕ ΕΚΠΛΗΞΗ έμαθα ότι ο αγαπητός μου φίλος Γιώργος Π. Λάββας («Βούλης») τελείωσε πολύ νωρίς τις ολιγοήμερες διακοπές του στο χωριό και επέστρεψε στον Καναδά.

Ο φίλος μας «Βούλης», συμπλήρωσε τα 93 χρόνια και φέτος έκανε το 46ο ταξίδι του από τον Καναδά στο χωριό. Ο ίδιος και ο γιός του, τρέφουν παθιασμένη αγάπη για το χωριό μας.

Ο «Βούλης» πέρασε τα νεανικά του χρόνια στο χωριό. Ως στρατιώτης έζησε τη φρίκη του εμφύλιου, για τρία χρόνια στο μέτωπο του Γράμμου, με ειδικότητα του οδηγού αυτοκινήτου. Θυμάται με λεπτομέρεια την γεωγραφία της περιοχής του Γράμμου – Καστοριάς, την εξέλιξη των επιχειρήσεων στη μάχη Γράμμου – Βίτσι, τους νεκρούς που μετέφερε στις θέσης ταφής και μου τα διηγήθηκε πολλές φορές.

Γοητευτικός αφηγητής γεγονότων του χωριού, με χιούμορ και απλότητα στις συζητήσεις του. Καθημερινή πορεία από τις πέντε το πρωί προς το «Ζαραχάνι» απολάμβανε τον καθαρό αέρα και το περιβάλλον του χωριού.

Φέτος ο γιός του, ο Παναγιώτης, εκτιμώντας τις δυσκολίες της ηλικίας του, του έκανε το χατίρι να επισκεφτεί το χωριό, αλλά για περιορισμένο χρόνο.

Έτσι το βράδυ της 30 Ιουνίου 2018 με αποχαιρέτησε δακρυσμένος και μαζί με τον γιό του επέστρεψαν στον Καναδά. Η στάση του αυτή με συγκίνησε και του ευχήθηκα να κάνει του χρόνου το 47ο ταξίδι του.

N.A.Δούνιας

ΣΕ ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΙΚΟ ΤΟΝΟ

Αναδημοσίευση από το αρχείο του Μιχάλη Δούνια

«Μην ρωτάς Κανέναν»

Τα παλαιότερα χρόνια κάθε νοικοκυριό της Κρεμαστής προγραμμάτιζε τις δουλειές του, ώστε να μπορεί να αντιμετωπίσει τα προβλήματα επιβίωσης της συνήθως πολυμελούς φαμελιάς.

Από τα χωράφια του έπαιρνε το στάρι, το κριθάρι, τη φακή, τη φάβα, αποθήκευε το άχυρο και τα σανά για τα ζώα του, από τα ποτιστικά κηπάκια εξασφάλιζε την πατάτα, το κρεμμύδι, τα σκόρδα, από τα λειβάδια, αν δεν ήταν τσοπάνης, προμηθευόταν το τουλούμι με το τυρί, αποκτούσε ένα βάζο βούτυρο (κυρίως για να τσουζέ τις γκόγκες), εξοικονομούσε ένα βάζο μέλι, που θα το 'κρυβε σε ασφαλές μέρος μην το βρούν τα παιδιά.

Από τα 'αμπέλι θα 'βαζε το βαγένη ή τη λαήνα το κρασί του, στα τέλη του Μάη μάζευε το χαμομήλι, αρχές του Ιούλη έβρισκε τη ρίγανη, να νοστιμήσει τα λιπά φαγητά του, τις ημέρες του χειμώνα όταν δεν είχε χιόνια, έβγαζε βρουβιά, από το Μάρτη μάζευε μπρέσες-φαρμακουλήθρες, κοκκινόκολα, ραδίκια για τα 'αρμάθια (πάνω από εκατό το κάθε σπίτι).

Οι κότες δίναν τ' αυγά και τις καλές μέρες ένα μεζέ κρέας, Οι γίδες δίναν το γάλα από το Μάρτη ως το Χινόπρωρο, αλλά και τα ακατσίκια της Λαμπρής, με το γάλα έφτιαχνε τον τραχανά, τις χιλοπίτες, για μήνες μάζευε και τρακάδιαζε ξύλα για τη φωτιά.

Το κηπάκι κοντά στις βρύσες, χρόνου γύρισμα, είχε κάτι να δώσει στο τσουκάλι του φτωχικού του, τα κολοκύθια, τα φασόλια, τις μπλέζες, ήμερα ραδίκια, μαρούλια, γογγύλια, σινάπια, μάπες και κουνουπίδια, αρκετοί είχαν ντομάτες και αγγούρια.

Όλοι σχεδόν είχαν μια-δυο συκιές, κάποια μηλιά ή αχλαδιά, που για πολλές ημέρες γέμιζαν τα φρούτα τους τα παιδικά

στομάχια.

Σήμερα, όμως, για να σκεφθούμε τι απέγινε;

Ίσως δεν χρειαζόμαστε στάρι, κριθάρι, ή άχυρο και σανό. Όμως, τόσα άλλα παραμένουν χρήσιμα και αναγκαία, σπεύδουμε και τ' αγοράζουμε, χωρίς εγγύηση για την αγνότητα και την ποιότητά τους, αλλά και με μεγάλο κόστος σε σχέση με το εισόδημά μας.

Αν ρωτήσεις γιατί; Θα σ' απαντήσουν πώς δεν συμφέρει να κάνεις τίποτε, άλλοι θα πουν δεν αδειάζουμε.

Τον περασμένο Ιούλιο άκουσα να λένε

στην πλατεία μας, ότι χάθηκε πια η ρίγανη, έτσι το απόγευμα της επόμενης ημέρας θέλησα να το διαπιστώσω μόνος μου.

Πήγα στα λημέρια του παππού και του πατέρα μου, μέσα σε μια ώρα είχα μαζέψει πέντε μεγάλα μάτσα αρωματική ρίγανη, σκέφθηκα ότι ήμουν τυχερός, αργότερα, το Φθινόπωρο, άκουσα πάλι να λένε ότι δεν υπάρχουν λάχανα ούτε για δείγμα στο Τούμπαλι, δεν πείστηκα, την άλλη μέρα από το μεσημέρι μέχρι να σκοτεινιάσει μάζεψα δυο ταγάρια (τσολίτικα) γκουργκουλιάνες και μπρέσες.

Όταν πήγα για Βρουβιά, δεν είχα καμιά πληροφόρηση, βρήκα αρκετά, όμως, μεγάλος κόπος να γεμίσεις έναν ντρουβά. Τη φειτινή Άνοιξη πήγαμε στο Κοντινό για λάχανα, κανένας δεν είχε φτάσει έως εκεί, όπως έδειχναν τα πολλά ξεβλαστωμένα χειμωνιάτικα λάχανα.

Τώρα είμαι σίγουρος πως αν θέλεις να κάνεις τέτοιες εξορμήσεις, μην ρωτάς κανέναν. Όλα υπάρχουν, άλλοτε πολλά, άλλοτε λιγότερα. Όμως, είναι ίδια μ' εκείνα τ' αγαθά που θρέψαν γενιές και γενιές προγόνων μας.

M.Δ.

ΓΕΥΜΑ ΣΤΗ ΧΛΟΗ

Τραπέζι στη Βρύση του Αη Νικόλα, Διακρίνονται ο μπαρμπα-Λεωνίδα Ταμβάκος, η σύζυγός του η θεία-Χρυσούλα, ο μπαρμπα-Αντώνης Δούνιας και ο Αντώνης Παρδάλης, (Αρχειό Νικήτα Κουλούρη).

Σίγουρα δεν θα ασχοληθώ σήμερα με το γνωστό πίνακα του Μονέ, θα μπορούσα ίσως να επιλέξω σαν τίτλο «Γεύματα στα πλατάνια του Αη-Νικόλα», αλλά θέλω να δώσω μια μεγαλύτερη ευρύτητα στην αγάπη των ανθρώπων να συντρώγουν στρώνοντας τραπέζι πάνω στη γη. Αυτό ίσως να είναι κατάλειπο που φέρουμε στα γονιδιά μας, από τους προπαππούδες μας.

Πρωτ' άκουγα για τα γεύματα στα πλατάνια της Κρεμαστής, παιδάκι ακόμα, όταν παραθέριζα στο Μπεζάνι. Ο μπαρμπα-Λεωνίδα ο Ταμβάκος, ο καλούμενος Μπαρμπαμούνης, συχνά-πυκνά, καλούσε τους φίλους του και συγγενείς του το καλοκαίρι στην Κρεμαστή. Αντροπαρέες έφευγαν πρωί με τα τρακτέρ γεμάτα (πώς και δεν θρηνήσαμε θύματα;) για το τσιμπούσι στη βρύση του Αη-Νικόλα, όπου τα κτήρια είχε φτιάξει ο μπαρμπα-Λέος, κάτω από τα πλατάνια, το γηραιότερο των οπίων φύτεψε ο μπαρμπα-Δημητράκης ο Τσορομώκος, ο Γκρέκος.

Ψητά κρέατα, τουλουμοτύρι, ντόπια λαχανικά και άφθονο

κρασί τους περίμεναν στην πυκνή σκιά των πλατανιών, με τον οικοδεσπότη να τους υποδέχεται, έχοντας φροντίσει και για ορχήστρα.

Στο γεύμα καλεσμένοι και οι εκεί Κρεμασιώτες, χόρευαν και γλεντούσαν μέχρι προτού σουρουπώσει, γιατί ηλεκτρικό ρεύμα δεν υπήρχε, δρόμος δεν υπήρχε και έπρεπε να γυρίσουν πίσω, στη ζέστη του Μπεζανιού.

Η παράδοση συνεχίστηκε και μετά τον μπαρμπα-Λεωνίδα και δεν ξέρω αν συνηθίζονταν πριν απ' αυτόν, γιατί πρόσφατα είδα μια φωτογραφία με τον παπα-Κώστα και συγγενείς του.

Όταν η θεία μου, η Αγγελική, παντρεύτηκε τον μπαρμπα-Αντώνη το Δούνια, έγινε πάλι ένα πανηγυρικό γεύμα, όπου με τη βοήθεια του κρασιού πάντρεψαν τον μπαρμπα-Λεωνίδα το Λεγάκη, τον καλούμενο Μπαλαμπάνο, και τη σύζυγό του, τη θεία-Λένη, με στεφάνια από πικροδάφνες.

Ο χώρος προσφερόταν για τέτοιου είδους συγκεντρώσεις, αν και διαμορφώθηκε πολύ αργότερα με προσωπική εργασία. Θυμάμαι, αρχές του 1980, ένα πρωινό, πήγα να

να διαβάσω με το βιβλίο στο χέρι, όπως συνήθιζα. Ο ήχος μιας αξίνας ακουγόταν, μόλις άρχιζα να κατηφορίζω. Βρέθηκα πάνω από τη βρυσούλα και εκεί αναγνώρισα τον μπαρμπα-Δημητράκη το Μανούσο με ένα πικούνι να βγάζει πέτρες και τη θεία-Βασίλω να τις στοιβάζει πιο πέρα.

Στη φυσική μου απορία, «Τι κάνετε εδώ πέρα;» μού απήντησαν «Ετοιμάζουμε το χώρο, διότι θα έρθουν τα παιδιά του Συλλόγου να φτιάξουν τα γκρεμίδα τον Αύγουστο».

Πέρασε ένα διάστημα που ο χώρος παραγκωνίστηκε από τη φρεσκοδιαμορφωμένη πλατεία. Με χαρά μου, όμως, τα τελευταία χρόνια, ακούω ότι οι νεολαίοι μας συνηθίζουν να επιλέγουν τον ίδιο τόπο για τις συναντήσεις τους και να του ξαναδίνουν ζωή με τις μουσικές τους, τις εφηβικές φωνές τους, τα ανέμελα γέλια τους.

Μήπως είναι καιρός να πηγαίνουμε και εμείς σε αυτό το χώρο που, και αν δεν ακούμε πλέον το γνωστό κελάρυσμα του νερού, έχει μια γαλήνη, μια ομορφιά; Είναι μια παράδοση.

Παναγιώτα Στρατάκου-Δούνια

Ο παπα-Κώστας παραθέτει τραπέζι στους συγγενείς του στη βρύση του Αη Νικόλα.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Μια σημαντική διάκριση στο πεδίο του αθλητισμού κατέκτησε ο Κωνσταντίνος Γκούντας, γιος της Κυριακούλας Δημ. Παναρίτη. Αναδημοσιεύω τη σχετική επιστολή, που μου απέστειλε ο τιμηθείς, στον οποίο ευχόμαστε Συγχαρητήρια και Εις Ανώτερα:

«Η οργανωτική επιτροπή του 26ου Συνεδρίου του ΤΕΦΑΑ Κομοτηνής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης που πέρασε πλέον στην ιστορία, αποφάσισε να τιμήσει με το βραβείο «Νίκος Σαμαράς» δύο ανθρώπους της πετοσφαίρισης (βόλεϊ), αλλά και του πανεπιστημίου Θράκης.

Συγκεκριμένα το βραβείο δόθηκε στους ομοσπονδιακούς προπονητές Κώστα Γκούντα και Ανέστη Γιαννακόπουλο, που τυγχάνουν και απόφοιτοι της Σχολής αλλά και μέλη πλέον του επιστημονικού και διδακτικού προσωπικού του.

Γενικά, στο 26ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στα παιδιά που έχει αναδείξει το ίδιο το Πανεπιστήμιο Θράκης και η βράβευση δύο αποφοίτων του, αλλά και η επιλογή ως κεντρικής ομιλήτριας επίσης μιας αποφοίτου του, είχε σκοπό να αναδείξει στους τωρινούς φοιτητές τις προοπτικές που ανοίγονται.

Αξιζει να σημειωθεί ότι αυτή ήταν η πρώτη φορά που το βραβείο που θεσπίστηκε στη μνήμη του Νίκου Σαμαρά πήγε σε ανθρώπους του βόλεϊ, του αθλήματος από το οποίο προερχόταν ο αετός του Έβρου. Πέρυσι το βραβείο είχαν λάβει οι παραολυμπιονίκες της κολύμβησης Δήμος Μιχαλεντζάκης, Δημήτρης Καρυπίδης και Σεμιχά Ριζόγλου.

Στο παρελθόν, με το βραβείο αυτό έχουν τιμηθεί ο υπερμαραθωνοδρόμος Κώστας Τσιάνος και η ολυμπιονίκης του τριπλούν στην Αθήνα το 2004, Χρυσόπηγνη Δεβετζή.»

• **Στις 03 Ιουνίου 2018** έλαβε χώρα στο Πνευματικό Κέντρο των Μολάων εκδήλωση προς τιμήν των ευεργετών των Μολάων, κατά τη διάρκεια της οποίας ο συνταξιούχος εκπαιδευτικός κ Γεώργιος Πραχάλης ομιλήσε με θέμα «Γνωστοί και Άγνωστοι Ευεργέτες και Δωρητές των Μολάων», προβάλλοντας παράλληλα και διαφάνειες με θέμα τους ευεργέτες και τα έργα τους.

Η ομιλία του κ Πραχάλη ήταν εξαιρετικά πλούσια σε ιστορικά στοιχεία, υπενθύμισε την οφειλή της τοπικής κοινωνίας προς τους Ευεργέτες της πόλης.

Εξαιρετικά ενδιαφέροντα είναι τα στοιχεία που παρουσίασε για το ρόλο των Κρεμαστιωτών ευεργετών των Μολάων. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στον Αλέξανδρο Νικολάου Παπαμιχαλόπουλο, ο οποίος μεταξύ των πολλών ευεργεσιών του, κατοχύρωσε τη θέση των Μολάων ως πρωτεύουσας της επαρχίας Επιδαύρου Λιμηράς, δωρίζοντας στο Δημόσιο μια πέτρινη διώροφη οικία στο κέντρο των Μολάων, η οποία στέγασε το Δημόσιο Ταμείο.

Πέραν του Αλέξανδρου Παπαμιχαλόπουλου, ευεργέτες του Γηροκομείου των Μολάων στάθηκε ο Μιχαήλ Μιχαήλ Παπαμιχαλόπουλος, Γενικός Διευθυντής του Μετοχικού Ταμείου του Στρατού, που ανήκε στον κλάδο του Χάρακα, το Κληροδότημα NICK PAPPAS, αλλά

και οι αδελφοί Παναγιώτης, Χρύσανθος και Ελένη Τζάκα, οι οποίοι υπήρξαν και δωρητές της Ρουμανείου Βιβλιοθήκης των Μολάων.

• **Το Σάββατο 02 Ιουνίου 2018** διεξήχθησαν για άλλη μια φορά τα Πληθύνεια στο κτήμα του Δημήτριου Αλεξίου στο Αλεποχώρι, τα οποία εξελίσσονται από μια ιδιωτική εκδήλωση-γιορτή πνεύματος και οινοπνεύματος, όπως τα χαρακτηρίζει ο εμπνευστής τους- εξελίσσονται σε θεσμό μεγάλης πολιτιστικής σημασίας για την περιοχή μας.

Ο ποιητής-σκηνοθέτης Δημήτριος Αλεξίου υποδέχθηκε με χαρά τους φίλους του στο κτήμα του. Την καλύτερη περιγραφή της γιορτής κάνει ο ποιητής Σταύρος Σταμπόγλης, στο ποίημά του «Μετόχι Μυστρά και ένα Γεράκι», που συνέθεσε για να το απαγγείλει ειδικά στην εκδήλωση:

«Φτάσαμε. Τα προικιά της γιορτής καμαρώνουν εξαπτέρυγα έξω. Μας υποδέχεται μια παρρατεταμένη άνοιξη. Το σπιτικό είναι από καμάρες εδώ κι εκεί. Σμήνος ουρανού. Δώματα και στέγες ν' αδημονούν τα περιστέρια. Η αυλή ένας λαβύρινθος αλεπότρυπες να καταφεύγεις. Η στέρνα, που θήλαζε τις μπόρες, ησυχαστήριο για όνειρα.

Στον μονόχρωμο, πλατυμέτωπο οίκο, φωτογραφίζονται κεκοιμημένοι. Πέτρα με πέτρα επί πέτρας και εικονίσματα υπερασπιστών. Η γη κάτωθεν έγινε κρύπτη για το μέλλον, αντήχηση ιερής κοιλίας. Έξω οι όγκοι αγκαλιάζονται με λοξές αψίδες από νύχτα.

Μια μουσμουλιά τρεμοπαίζει με τον έναστρο ρυθμό. Αύριο είναι Κυριακή της Πεντηκοστής. Σήμερα γιορτάζουμε με σίχους, γεύσεις κι οινοπνεύματα. Ακούγονται ευχές φορτωμένες οξυγόνο. Απόψε έχουμε συλλειτουργία ελληνικό.»

Ακολούθησε ένα ποίημα του Ηλία Γκρη αφιερωμένο στη μνήμη του Δημήτρη Λιαντίνη με τίτλο «Σαν Άλλος Οιδίποδας» ενώ η προσκεκλημένη Διευθύντρια του Λυκείου Γερακίου θέλησε να τιμήσει τον οικοδεσπότη διαβάζοντας ένα δικό του διήγημα με τίτλο «Ένα Δέντρο».

Στη συνέχεια, οι προσκεκλημένοι απόλαυσαν τις μελωδίες από δύο μουσικούς που είχε προσκαλέσει ο ποιητής, έναν πιανίστα και έναν κλαρινίστα από τη Σπάρτη.

• **Στις 30/05/2018** επρόκειτο να συζητηθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας η υπό τον Αριθμό Κατάθεσης Ε50/2013 Αίτηση Ακύρωσης του Ελληνικού Κέντρου Προστασίας Άγρια Ζωής, του σπηλαιολογικού Συλλόγου Φιλόβιος και πολλών ιδιωτών, μεταξύ των οποίων πολλοί Κρεμαστιώτες, με την οποία αιτούνται την ακύρωση της υπ' αριθμ. πρωτ. οικ.202888/01-11-2012 Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι για την εγκατάσταση ΑΠΕ στις θέσεις Γαϊδουροβούνι-Κοντορράχη. Τελικώς, ο εισηγητής δικαστής ανέβαλε τη συζήτηση για τις 10/10/2018.

Ν. Καλκάνης

ΕΥΘΥΜΑ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΑ

1. Ένας παππούς 97 ετών πάει σε έναν ασφαλιστή:

- Γεια σας, θέλω να κάνω μία ασφάλεια ζωής

- Τι λες ρε παππού; Ασφάλεια ζωής; Τρελάθηκες; Πόσο χρονών είσαι;

- 97 ετών, λέει ο παππούς

- Μιλάς σοβαρά τώρα; Τι να την κάνεις;

- Να θέλω να πάω με τον πατέρα μου ένα ταξίδι στο εξωτερικό και καλό είναι να είμαστε ασφαλισμένοι

Ο ασφαλιστής έχει τρελαθεί:

- Με τον πατέρα σου; Τι ηλικία έχει εκείνος;

- Ε, γίνεται 125 τον άλλο μήνα

- Και τι θα κάνετε στο εξωτερικό;

- Να μωρέ, πηγαίνουμε να επισκεφθούμε τον παππού μου

- Ο ασφαλιστής χτυπάει το κεφάλι του στο γραφείο.

- Τι λες ρε μπάρμπα; Με κοροϊδεύεις; Πόσο χρονών είναι ο παππούς σου;

- Κλείνει τα 142 σε μία βδομάδα

- Και τι θα κάνετε εκεί;

- Παντρεύεται και πάμε στον γάμο

- Ο ασφαλιστής έχει σκαρφαλώσει στο παράθυρο και είναι έτοιμος να φουντάρει.

- Και γιατί παντρεύεται;

- Βλακείες μωρέ, τον πιέζουν οι γονείς του.

2. Ένας οδηγός νταλίκας σταματάει σε ένα πάρκινγκ για να κοιμηθεί μέσα στη νταλικά.

- Ξαφνικά κάποιος χτυπάει το τζάμι και τον ρωτάει:

- Συγγνώμη μήπως έχετε ώρα;

- Είναι τρεις και είκοσι

- Μετά από λίγη ώρα ένας άλλος περαστικός του χτυπάει πάλι το τζάμι.

- Συγγνώμη μήπως έχετε ώρα;

- Είναι τέσσερεις παρά δέκα

- Ο οδηγός για να μπορέσει να κοιμηθεί γράφει σε ένα μεγάλο χαρτί. «Δεν έχω ώρα» και το κολλάει πάνω στο παράθυρο

- Λίγη ώρα μετά κάποιος του ξαναχτυπάει το τζάμι και του λέει:

- Είναι πέντε παρά δέκα.

Ν.Α. Δούνιας